

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, dnia 08 maja 2024 r.

K-1.431.1.10.2023.6.MK

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Prawidłowość realizacji zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej dofinansowanych przez dopłatę do ceny usługi ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, w tym prawidłowość wyliczenia dopłaty w 2022 r.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres jednostki kontrolowanej	Gmina Brzeżno Brzeżno 50, 78-316 Brzeżno
Osoba pełniąca funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pan Sławomir Koruc – Wójt Gminy Brzeżno do 30 kwietnia 2024 roku Pani Marzena Osińska – Wójt Gminy Brzeżno od 6 maja 2024 roku
Okres objęty kontrolą	2022 r.
Kontrolujący	– Małgorzata Konarska – główny specjalista (kierownik zespołu kontrolnego), – Aleksandra Komincz – główny specjalista, – Monika Skowron – starszy inspektor, – Jarosław Jankowski – starszy inspektor ¹ , z Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.
Nr upoważnienia	40/23 z dnia 31 maja 2023 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	Art. 18 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2464).
Kryteria prowadzenia kontroli	Legalność, gospodarność, rzetelność i celowość.
Termin kontroli	12-20 czerwca 2023 r.
Rodzaj kontroli	Planowa, tryb zwykły.

¹ W momencie zakończenia prac nad projektem wystąpienia pokontrolnego Pan Jarosław Jankowski nie był już pracownikiem Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.

<p>Podstawa prawna</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224). – Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.). – Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.). – Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 289 ze zm.). – Ustawa z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 717 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 2464). – Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1371 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1343). – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 582). – Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.).
<p>Osoba udzielająca wyjaśnień w trakcie kontroli</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pan Sławomir Koruc – Wójt Gminy Brzeżno, 2. Pani Marzena Osińska – Zastępca Wójta Gminy Brzeżno.
<p>USTALENIA KONTROLI</p> <p><i>Zgodnie z art. 1 oraz art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, środki Funduszu służą realizacji zadań własnych organizatorów dotyczących zapewnienia funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego w zakresie przewozów o charakterze użyteczności publicznej przez dopłatę do ceny usługi za wyjątkiem komunikacji miejskiej.</i></p> <p>1. Udzielenie dopłaty ze środków Funduszu</p> <p>W 2022 r. dopłata ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (dalej: Fundusz) wynosiła nie więcej niż 3,00 zł za wozokilometr (wkm)</p>	

przewozu o charakterze użyteczności publicznej (art. 30a ustawy o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych – dalej: ustawa o FRPA).

Gmina Brzeźno wzięła udział w naborze wniosków o objęcie w 2022 r. dopłatą ze środków Funduszu w I turze, która miała miejsce od dnia 1 do 15 grudnia 2021 r. Bezpośrednio po zakończeniu naboru, w okresie od dnia 16 do 22 grudnia 2021 r. planowane było rozpatrzenie wniosków oraz ogłoszenie wyników.

1.1. Wniosek o objęcie dopłatą

Dopłacie ze środków Funduszu, zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o FRPA, podlegają linie komunikacyjne niefunkcjonujące co najmniej 3 miesiące przed dniem wejścia w życie ustawy, tj. 18 lipca 2019 r. oraz linie, na które umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego zostanie zawarta po jej wejściu w życie.

W dniu 13 grudnia 2021 r. (data wpływu do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego dalej: ZUW) Gmina Brzeźno złożyła do Wojewody Zachodniopomorskiego wniosek o objęcie dopłatą w 2022 r. Został on przekazany zgodnie z obowiązującym terminem, tj. od 1 do 15 grudnia 2021 r. W dniu 14 grudnia 2021 r. wpłynęła korekta do ww. wniosku. Dane dotyczące linii, na które złożono wniosek o objęcie dopłatą, przedstawiono w poniższej tabeli.

Linia komunikacyjna	Liczba dni pracy w roku	Planowana wielkość pracy eksploatacyjnej (w wkm)	Planowana kwota deficytu linii	Wnioskowana kwota dopłaty
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Linia nr 1: Buczyzna - Buczyzna przez: Wilczkowo, Brzeźno, Więclaw, Karsibór, Rzepczyno, Brzeźno, Wilczkowo	252	27 657,00	92 650,95 zł	82 971,00 zł
Linia nr 2: Buczyzna - Świdwinek Sołectwo przez: Wilczkowo, Brzeźno, Rzepczyno, Mulite, Chomętowo, Koszanowo	252	23 643,00	79 204,05 zł	70 929,00 zł
Linia nr 3: Brzeźno - Świdwinek Sołectwo przez: Rzepczyno, Mulite, Chomętowo, Koszanowo	187	6 058,80	20 296,98 zł	18 176,40 zł
Linia nr 4: Gola Dolna - Brzeźno przez: Pólchleb skrzyżowanie, Pólchleb, Pólchleb skrzyżowanie, Słonowice, Pęczeryno kol., Pęczeryno, Pęczeryno wybud.	187	6 058,80	20 296,98 zł	18 176,40 zł
Linia nr 5: Buczyzna - Gola Dolna przez: Wilczkowo, Brzeźno, Pęczeryno wybud., Pęczeryno, Pęczeryno kol., Słonowice, Pólchleb skrzyżowanie, Pólchleb, Pólchleb skrzyżowanie	252	23 643,00	79 204,05 zł	70 929,00 zł
Linia nr 6: Brzeźno - Brzeźno przez: Wilczkowo	187	3 478,20	11 651,97 zł	10 434,60 zł
Linia nr 7: Buczyzna - Buczyzna przez: Brzeźno, Wilczkowo, Brzeźno, Więclaw, Karsibór, Brzeźno, Wilczkowo	187	14 099,80	47 234,33 zł	42 299,40 zł
Razem	X	104 638,60	350 539,31 zł	313 915,80 zł

(dowód: akta kontroli str. 68-83)

Wnioskiem objęto 7 linii komunikacyjnych o łącznej długości 152,20 km oraz rocznej pracy eksploatacyjnej wynoszącej 104 638,60 wkm. Linie miały funkcjonować przez cały rok, od stycznia do grudnia 2022 r. We wniosku wykazano również planowany deficyt linii komunikacyjnych w kwocie ogółem 350 539,31 zł. Planowana kwota dopłaty dla tych linii wyniosła 313 915,80 zł.

(dowód: akta kontroli str. 68-83)

W wyniku analizy kalkulacji przedłożonych do wniosku stwierdzono, że dane w zakresie liczby linii komunikacyjnych, łącznej długości linii, planowanej łącznej wielkości pracy eksploatacyjnej oraz kwoty deficytu potwierdzają dane zawarte we wniosku.

Ponadto ustalono, że dane wykazane we wniosku o objęcie dopłatą w zakresie kwoty planowanego deficytu i dopłaty:

- zapewniają finansowanie ze środków własnych Organizatora części ceny usługi nie mniejsze niż 10%,
- nie przekraczają maksymalnej kwoty dopłaty do 1 wozokilometra, tj. 3,00 zł.

(dowód: akta kontroli str. 68-83)

Z wyjaśnień złożonych przez Wójta Gminy Brzeżno wynika, że „*Nowe linie komunikacyjne Organizator złożył wnioski na 2022 r. na linie, które nie funkcjonowały co najmniej 3 miesiące przed dniem wejścia w życie ustawy t. j. przed 18 lipca 2019 r. Na terenie gminy przed złożeniem wniosku w ramach FRPA na 2022 r. funkcjonowała na terenie gminy komunikacja regularna na podstawie zezwoleń na przewozy regularne osób. Linie zostały dostosowane do potrzeb mieszkańców tak aby nie powodowały powstawaniu tzw. białych plam w komunikacji*”.

(dowód: akta kontroli str. 43-67)

1.2. Umowa o dopłatę ze środków Funduszu

Zapisy wniosku o objęcie dopłatą znalazły odzwierciedlenie w umowie nr 13/IR/FRPA/2022 o dopłatę w roku 2022 ze środków Funduszu (dalej: umowa o dopłatę), zawartej przez Wojewodę Zachodniopomorskiego z Gminą Brzeżno w dniu 31 grudnia 2021 r.

Zgodnie z ww. umową maksymalna kwota dopłaty została określona w wysokości 313 915,80 zł. Dopłata miała zostać wykorzystana na uruchomienie 7 linii komunikacyjnych o łącznej długości 152,2 km i łącznej wielkości pracy eksploatacyjnej 104 638,60 wozokilometrów.

(dowód: akta kontroli str. 68-98)

1.3. Porozumienie między jednostkami samorządu terytorialnego

Przewóz osób na liniach komunikacyjnych objętych dopłatą realizowany był w ramach kilku jednostek samorządu terytorialnego. W związku z powyższym Gmina Brzeżno podpisała następujące porozumienia:

- Porozumienie międzygminne nr 2/2021 z dnia 3 grudnia 2021 r. z Gminą Drawsko Pomorskie, dotyczące linii komunikacyjnych nr 1 i 7,

- Porozumienie międzygminne nr 3/2021 z dnia 9 grudnia 2021 r. z Gminą Miejską Świdwin oraz Gminą Świdwin, dotyczące linii komunikacyjnych nr 1, 2, 3, 4, 5 i 7.

W ramach powyższych porozumień, obowiązujących do dnia 31 grudnia 2022 r., Gminie Brzeźno powierzono prawa i obowiązki wynikające z ustawy o publicznym transporcie zbiorowym (dalej: ustawa o PTZ) dla gminnych przewozów pasażerskich o użyteczności publicznej.

(dowód: akta kontroli str. 76-79)

1.4. Umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego

Uchwałą nr XXVII/169/2021 Rady Gminy w Brzeźnie z dnia 30 listopada 2021 r. organ wyraził zgodę na zawarcie przez Gminę umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego w ramach przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej na 7 liniach komunikacyjnych ujętych we wniosku o objęcie dopłatą.

(dowód: akta kontroli str. 68-83)

Wyboru Operatora dokonano w trybie art. 22 ust. 1 ustawy o PTZ tj. poprzez bezpośrednie zawarcie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego.

W dniu 17 grudnia 2021 r. Jednostka zawarła z Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej Złocieniec Sp. z o.o. Umowę Nr FB.3221.37.2021 o świadczenie usług publicznego transportu zbiorowego (dalej: umowa zawarta z Operatorem) na terenie Gminy, w tym usług transportu uczniów do szkół.

(dowód: akta kontroli str. 99-121)

Stwierdzono, że ww. umowa dotyczy realizacji usług przewozowych na 7 liniach objętych umową o dopłatę. Okres obowiązywania umowy zawartej z Operatorem obejmuje okres realizacji zadania przez Gminę.

(dowód: akta kontroli str. 84-125)

Kontrolujący dokonali analizy umowy zawartej z Operatorem pod względem jej zgodności z wymogami określonymi w art. 25 ustawy o PTZ. Ustalono, że przepisy ww. artykułu nie znajdują w pełni odzwierciedlenia w treści przedmiotowej umowy. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

(dowód: akta kontroli str. 99-125)

2. Przekazywanie dopłaty i realizacja zadania

Dobór próby

Dopłatą objęto siedem linii komunikacyjnych, z których trzy wyznaczono do szczegółowej kontroli. W trakcie wyboru próby kontrolujący kierowali się danymi z wniosków o dopłatę i ich załączników. Po porównaniu poszczególnych linii komunikacyjnych pod względem ich długości,

dostępności w okresie wakacyjnym i w dni świąteczne oraz wielkości rzeczywistego deficytu, jako reprezentacyjne wytypowano linie nr 2, 5 i 7. Linie te oznaczono **pogrubieniem** w kolejnych tabelach, jako te, które zostały objęte szczegółową weryfikacją w ramach próby w realizacji zadania.

Linia komunikacyjna	Długość linii (km)	Częstotliwość kursów na linii – w dni robocze bez okresu wakacyjnego i dni międzyświątecznych	Częstotliwość kursów na linii – okres wakacyjny i dni międzyświąteczne
Linia nr 1: Buczyna - Buczyna przez: Wilczkowo, Brzeżno, Więclaw, Karsibór, Rzepczyno, Brzeżno, Wilczkowo	31,50	4	2
Linia nr 2: Buczyna - Świdwinek Sołectwo przez: Wilczkowo, Brzeżno, Rzepczyno, Mulite, Chomętowo, Koszanowo	22,20	5	2
Linia nr 3: Brzeżno - Świdwinek Sołectwo przez: Rzepczyno, Mulite, Chomętowo, Koszanowo	16,20	2	0
Linia nr 4: Gola Dolna - Brzeżno przez: Pólchleb skrzyżowanie, Pólchleb, Pólchleb skrzyżowanie, Słonowice, Pęczeryno Kolonia, Pęczeryno, Pęczeryno wybud.	16,20	2	0
Linia nr 5: Buczyna - Gola Dolna przez: Wilczkowo, Brzeżno, Pęczeryno wybud., Pęczeryno, Pęczeryno Kolonia, Słonowice, Pólchleb skrzyżowanie, Pólchleb, Pólchleb skrzyżowanie	22,20	5	2
Linia nr 6: Brzeżno - Brzeżno przez: Wilczkowo	6,20	3	0
Linia nr 7: Buczyna - Buczyna przez: Brzeżno, Wilczkowo, Brzeżno, Więclaw, Karsibór, Rzepczyno, Brzeżno, Wilczkowo	37,70	2	0

2.1. Wnioski o dopłatę

Zgodnie z treścią umowy o dopłatę Gmina Brzeżno złożyła następujące wnioski o dopłatę w ramach ustawy o FRPA:

- za I kwartał 2022 r.: wniosek przekazano w dniu 30 marca 2022 r. (uzupełnienia wniosku dokonano w dniu 4 kwietnia 2022 r.),
- za II kwartał 2022 r.: wniosek przekazano w dniu 29 czerwca 2022 r. (korekty wniosku dokonano w dniu 1 lipca 2022 r.),
- za III kwartał 2022 r.: wniosek przekazano w dniu 30 września 2022 r.,
- za IV kwartał 2022 r.: wniosek przekazano w dniu 29 listopada 2022 r.

Stwierdzono, że ww. wnioski zostały złożone w terminach określonych w umowie o dopłatę. Wnioskami o dopłatę objęto 7 linii komunikacyjnych wskazanych w ww. umowie.

(dowód: akta kontroli str. 126-150)

Stosownie do zapisów umowy o dopłatę, wszystkie wnioski o dopłatę zawierały kalkulacje potwierdzające: liczbę zrealizowanych wozokilometrów na każdej linii komunikacyjnej, wielkość wnioskowanej kwoty dopłaty oraz planowany wkład własny Organizatora, szacunkowe koszty i przychody dla każdej linii komunikacyjnej oraz wysokość deficytu na poszczególnych liniach komunikacyjnych. Wnioski o dopłatę składane były na podstawie danych szacunkowych, a rozliczono je w oparciu o sprawozdania kwartalne i roczne.

(dowód: akta kontroli str. 126-150)

Podsumowanie dokonanej przez kontrolujących analizy danych zawartych we wnioskach o dopłatę zawarto w poniższej tabeli.

Linia komunikacyjna /okres rozliczeniowy	Łączna wielkość pracy eksploatacyjnej w wkm	Łączna kwota deficytu linii komunikacyjnej	Wnioskowana kwota dopłaty	Przekazana kwota dopłaty
Linia nr 1: Buczyna - Buczyna przez: Wilczkowo, Brzeżno, Więclaw, Karsibór, Rzepczyno, Brzeżno, Wilczkowo				
I kwartał	7 308,00	24 481,80 zł	21 924,00 zł	21 924,00 zł
II kwartał	7 371,00	24 692,85 zł	15 612,79 zł*	15 612,79 zł
III kwartał	5 481,00	18 361,35 zł	16 443,00 zł	16 443,00 zł
IV kwartał	7 497,00	25 114,95 zł	22 491,00 zł	22 491,00 zł
Razem	27 657,00	92 650,95 zł	76 470,79 zł	76 470,79 zł
Linia nr 2: Buczyna - Świdwinek Sołectwo przez: Wilczkowo, Brzeżno, Rzepczyno, Mulite, Chomętowo, Koszanowo				
I kwartał	6 327,00	21 195,45 zł	18 981,00 zł	18 981,00 zł
II kwartał	6 415,80	21 492,93 zł	12 144,85 zł*	12 144,85 zł
III kwartał	4 351,20	14 576,52 zł	3 122,05 zł*	3 122,05 zł
IV kwartał	6 549,00	21 939,15 zł	23 765,71 zł	23 765,71 zł
Razem	23 643,00	79 204,05 zł	58 013,61 zł	58 013,61 zł
Linia nr 3: Brzeżno - Świdwinek Sołectwo przez: Rzepczyno, Mulite, Chomętowo, Koszanowo				
I kwartał	1 717,20	5 752,62 zł	5 151,60 zł	5 151,60 zł
II kwartał	1 782,00	5 969,70 zł	5 346,00 zł	5 346,00 zł
III kwartał	712,80	2 387,88 zł	696,47 zł*	696,47 zł
IV kwartał	1 846,80	6 186,78 zł	6 982,33 zł	6 982,33 zł
Razem	6 058,80	20 296,98 zł	18 176,40 zł	18 176,40 zł
Linia nr 4: Gola Dolna - Brzeżno przez: Pólchleb skrzyżowanie, Pólchleb, Pólchleb skrzyżowanie, Słonowice, Pęczeryno Kolonia, Pęczeryno, Pęczeryno wybud.				
I kwartał	1 717,20	5 752,62 zł	5 151,60 zł	5 151,60 zł
II kwartał	1 782,00	5 969,70 zł	3 715,12 zł*	3 715,12 zł
III kwartał	712,80	2 387,88 zł	0,00 zł*	0,00 zł
IV kwartał	1 846,80	6 186,78 zł	4 098,47 zł	4 098,47 zł
Razem	6 058,80	20 296,98 zł	12 965,19 zł	12 965,19 zł
Linia nr 5: Buczyna - Gola Dolna przez: Wilczkowo, Brzeżno, Pęczeryno wybud., Pęczeryno, Pęczeryno Kolonia, Słonowice, Pólchleb skrzyżowanie, Pólchleb, Pólchleb skrzyżowanie				
I kwartał	6 327,00	21 195,45 zł	18 981,00 zł	18 981,00 zł
II kwartał	6 415,80	21 492,93 zł	0,00 zł*	0,00 zł
III kwartał	4 351,20	14 576,52 zł	0,00 zł*	0,00 zł
IV kwartał	6 549,00	21 939,15 zł	15 528,29 zł	15 528,29 zł
Razem	23 643,00	79 204,05 zł	34 509,29 zł	34 509,29 zł
Linia nr 6: Brzeżno - Brzeżno przez: Wilczkowo				
I kwartał	985,80	3 302,43 zł	2 957,40 zł	2 957,40 zł
II kwartał	1 023,00	3 427,05 zł	1 257,09 zł*	1 257,09 zł

III kwartał	409,20	1 370,82 zł	1 130,81 zł*	1 130,81 zł
IV kwartał	1 060,20	3 551,67 zł	3 180,60 zł	3 180,60 zł
Razem	3 478,20	11 651,97 zł	8 525,90 zł	8 525,90 zł
Linia nr 7: Buczyna - Buczyna przez: Brzeźno, Wilczkowo, Brzeźno, Więclaw, Karsibór, Rzepczyno, Brzeźno, Wilczkowo				
I kwartał	3 996,20	13 387,27 zł	11 988,60 zł	11 988,60 zł
II kwartał	4 147,00	13 892,45 zł	5 689,27 zł*	5 689,27 zł
III kwartał	1 658,80	5 556,98 zł	483,03 zł*	483,03 zł
IV kwartał	4 297,80	14 397,63 zł	12 893,40 zł	12 893,40 zł
Razem	14 099,80	47 234,33 zł	31 054,30 zł	31 054,30 zł
Ogółem	104 638,60	350 539,31 zł	239 715,48 zł	239 715,48 zł

* Wnioskowana kwota dopłaty dla linii komunikacyjnych pomniejszona o kwoty niewykorzystanych środków z poprzednich okresów rozliczeniowych. W analizie uwzględniono dane z załączników do wniosków o dopłatę oraz ze sprawozdań kwartalnych wraz z załącznikami.

(dowód: akta kontroli str. 126-151, 212-216, 228-231, 244-247, 260-263)

Kontrolujący ustalili, że wnioskowana kwota dopłaty wykazana przez Gminę w kwartalnych wnioskach o dopłatę była pomniejszana o wysokość środków niewykorzystanych w poprzednim okresie rozliczeniowym, za wyjątkiem wniosku o dopłatę za IV kwartał 2022 r., gdzie nie dokonano pomniejszenia o kwotę 283,61 zł. Wójt Gminy Brzeźno poinformował, że „*Brak pomniejszenia w/w kwoty wynikał z przeoczenia. Powyższe środki zostały zwrócone do Wojewody zgodnie ze wskazanym terminem*”. Wyjaśnienie przyjęto.

(dowód: akta kontroli str. 43-67, 126-150)

W związku z powyższym Wojewoda Zachodniopomorski przekazał Gminie Brzeźno środki z Funduszu w wysokości wnioskowanej, tj. **239 715,48 zł**. Kwota ta nie przekroczyła maksymalnej kwoty dopłaty wynikającej z umowy o dopłatę.

(dowód: akta kontroli str. 126-150, 184-189, 212)

Ponadto stwierdzono, że wnioskowana kwota dopłaty nie przekroczyła maksymalnej kwoty wynikającej z wykazanej przez Jednostkę pracy eksploatacyjnej. Kontrolujący ustalili również, że kwota dopłaty, o którą wnioskował Organizator, nie przekroczyła maksymalnej kwoty wynikającej z kwoty deficytu. Łączna planowana kwota deficytu linii komunikacyjnych wyniosła 350 539,31 zł. Deficyt ten został określony przez Gminę na podstawie wielkości planowanych.

(dowód: akta kontroli str. 126-150)

Z przeprowadzonej analizy wynika, że łączna praca eksploatacyjna wykazana we wnioskach o dopłatę wynosiła 104 638,60 wkm i była równa łącznej wielkości pracy eksploatacyjnej dla wszystkich linii komunikacyjnych, którą wykazano w umowie o dopłatę. Dane w tym zakresie zawarto w poniższej tabeli.

Linia komunikacyjna	Łączna wielkość pracy eksploatacyjnej w wkm z umowy o dopłatę	Łączna wielkość pracy eksploatacyjnej w wkm z wniosków o dopłatę	Różnica
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4 (2-3)</i>
Linia nr 1: Buczyna - Buczyna przez: Wilczkowo, Brzeźno, Więclaw, Karsibór, Rzepczyno, Brzeźno, Wilczkowo	27 657,00	27 657,00	0,00
Linia nr 2: Buczyna - Świdwinek Sołectwo przez: Wilczkowo, Brzeźno, Rzepczyno, Mulite, Chomętowo, Koszanowo	23 643,00	23 643,00	0,00
Linia nr 3: Brzeźno - Świdwinek Sołectwo przez: Rzepczyno, Mulite, Chomętowo, Koszanowo	6 058,80	6 058,80	0,00
Linia nr 4: Gola Dolna - Brzeźno przez: Pólchleb skrzyżowanie, Pólchleb, Pólchleb skrzyżowanie, Słonowice, Pęczeryno Kolonia, Pęczeryno, Pęczeryno wybud.	6 058,80	6 058,80	0,00
Linia nr 5: Buczyna - Gola Dolna przez: Wilczkowo, Brzeźno, Pęczeryno wybud., Pęczeryno, Pęczeryno Kolonia, Słonowice, Pólchleb skrzyżowanie, Pólchleb, Pólchleb skrzyżowanie	23 643,00	23 643,00	0,00
Linia nr 6: Brzeźno - Brzeźno przez: Wilczkowo	3 478,20	3 478,20	0,00
Linia nr 7: Buczyna - Buczyna przez: Brzeźno, Wilczkowo, Brzeźno, Więclaw, Karsibór, Rzepczyno, Brzeźno, Wilczkowo	14 099,80	14 099,80	0,00
Razem	104 638,60	104 638,60	0,00

(dowód: akta kontroli str. 126-150, 85-98)

2.2. Praca eksploatacyjna

W celu ustalenia wielkości rzeczywistej pracy eksploatacyjnej w 2022 r. kontrolujący przeanalizowali rozkłady jazdy na liniach komunikacyjnych objętych dopłatą, stanowiące załączniki do zaświadczeń na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego. Ustalenia kontrolujących dla linii komunikacyjnych objętych próbą przedstawia poniższa tabela.

Linia komunikacyjna / okres rozliczeniowy	Rzeczywista wielkość pracy eksploatacyjnej w wkm
Linia nr 2: Buczyna - Świdwinek Sołectwo przez: Wilczkowo, Brzeźno, Rzepczyno, Mulite, Chomętowo, Koszanowo	
I kwartał	6 327,00
II kwartał	6 415,80
III kwartał	4 351,20
IV kwartał	6 549,00
Razem	23 643,00
Linia nr 5: Buczyna - Gola Dolna przez: Wilczkowo, Brzeźno, Pęczeryno wybud., Pęczeryno, Pęczeryno Kolonia, Słonowice, Pólchleb skrzyżowanie, Pólchleb, Pólchleb skrzyżowanie	
I kwartał	6 327,00
II kwartał	6 415,80
III kwartał	4 351,20
IV kwartał	6 549,00
Razem	23 643,00

Linia nr 7: Buczyna - Buczyna przez: Brzeźno, Wilczkowo, Brzeźno, Więclaw, Karsibór, Rzepczyno, Brzeźno, Wilczkowo	
I kwartał	3 996,20
II kwartał	4 147,00
III kwartał	1 658,80
IV kwartał	4 297,80
Razem	14 099,80
Ogółem	61 385,80

Stwierdzono, że wielkość pracy eksploatacyjnej ustalona przez kontrolujących na podstawie rozkładów jazdy znajduje odzwierciedlenie w przedłożonym przez Operatora zestawieniu z wykonanej w 2022 r. pracy eksploatacyjnej, a dane w ww. dokumentach dotyczą linii komunikacyjnych określonych w umowie o dopłatę. Ponadto ustalono, że łączna rzeczywista praca eksploatacyjna wykonana na wszystkich liniach komunikacyjnych objętych dopłatą wynosiła 104 638,60 wkm. Tym samym nie została przekroczona maksymalna wielkość pracy eksploatacyjnej wskazana w ww. umowie.

(dowód: akta kontroli str. 152-176, 217-227, 232-243, 248-259, 264-274)

2.3. Kwota deficytu linii komunikacyjnej

Kontrolujący stwierdzili, że wykazany przez Gminę deficyt był obliczany jako różnica pomiędzy poniesionymi kosztami i uzyskanymi przychodami na danej linii komunikacyjnej. Ponadto został on ustalony zgodnie ze wzorem sporządzonym przez Wydział Infrastruktury, Rolnictwa i Rozwoju Regionalnego ZUW (Załącznik 3a), tj. obejmował koszty i przychody w kwotach netto.

(dowód: akta kontroli str. 213-278)

Do obliczenia rzeczywistej kwoty deficytu uwzględniono przychody z tytułu sprzedaży biletów, przychody z tytułu dopłat do biletów ulgowych z Urzędu Marszałkowskiego oraz pozostałe przychody operacyjne. W odniesieniu do kosztów uwzględniono koszty zmienne i stałe związane z działalnością przewozową wraz z kosztami amortyzacji, koszty związane z utrzymaniem i korzystaniem z niezbędnej infrastruktury technicznej, koszty finansowe bezpośrednio związane ze świadczeniem usług przewozowych, koszty ogólnozakładowe, zarządu, ogólnogospodarcze rozliczane wg rozdzielnika kosztów, podatki i opłaty niezależne od Operatora.

(dowód: akta kontroli str. 99-121, 213-278)

Kwoty kosztów i przychodów, na podstawie których dokonano wyliczenia deficytu linii komunikacyjnych, znajdują potwierdzenie w dokumentacji przedłożonej przez przewoźnika, tj. ewidencji księgowej uzyskanych przychodów z biletów i dopłat do biletów ulgowych z Urzędu Marszałkowskiego oraz kalkulacji deficytu.

(dowód: akta kontroli str. 177-180, 217-227, 232-243, 248-259, 264-274)

Podstawą rozliczeń dokonywanych pomiędzy Organizatorem a Operatorem były noty obciążeniowe dotyczące środków z Funduszu oraz środków własnych. Na podstawie ww.

dokumentów oraz ewidencji księgowej stwierdzono, że poniesione wydatki wyniosły **252 510,89 zł** (53 261,69 zł [środki własne] + 199 249,20 zł [środki dopłaty]). W powyższym zakresie stwierdzono ponadto, że Gmina nie dysponuje korektą noty księgowej dot. niewykorzystanych środków z dopłaty. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.** Jednocześnie ustalono, że w ramach rozliczenia zadania nie uwzględniono rozsądnego zysku.

(dowód: akta kontroli str. 191-211)

Dane w zakresie kwoty rzeczywistego deficytu na liniach objętych dopłatą z Funduszu zawarto w poniższej tabeli.

Linia komunikacyjna / okres rozliczeniowy	Rzeczywisty deficyt linii komunikacyjnej
Linia nr 1: Buczyna - Buczyna przez: Wilczkowo, Brzeźno, Więclaw, Karsibór, Rzepczyno, Brzeźno, Wilczkowo	
I kwartał	17 137,54 zł
II kwartał	25 323,88 zł
III kwartał	30 185,37 zł
IV kwartał	27 395,55 zł *
Razem	100 042,34 zł
Linia nr 2: Buczyna - Świdwinek Sołectwo przez: Wilczkowo, Brzeźno, Rzepczyno, Mulite, Chomętowo, Koszanowo	
I kwartał	13 198,28 zł
II kwartał	14 927,29 zł
III kwartał	20 964,55 zł
IV kwartał	21 000,81 zł
Razem	70 090,93 zł
Linia nr 3: Brzeźno - Świdwinek Sołectwo przez: Rzepczyno, Mulite, Chomętowo, Koszanowo	
I kwartał	6 193,05 zł
II kwartał	6 049,25 zł
III kwartał	3 349,94 zł
IV kwartał	7 270,28 zł
Razem	22 862,52 zł
Linia nr 4: Gola Dolna - Brzeźno przez: Pólchleb skrzyżowanie, Pólchleb, Pólchleb skrzyżowanie, Słonowice, Pęczeryno Kolonia, Pęczeryno, Pęczeryno wybud.	
I kwartał	3 911,92 zł
II kwartał	1 961,85 zł
III kwartał	1 499,86 zł
IV kwartał	2 487,92 zł
Razem	9 861,55 zł
Linia nr 5: Buczyna - Gola Dolna przez: Wilczkowo, Brzeźno, Pęczeryno wybud., Pęczeryno, Pęczeryno Kolonia, Słonowice, Pólchleb skrzyżowanie, Pólchleb, Pólchleb skrzyżowanie	

I kwartał – IV kwartał	0,00 zł**
Razem	0,00 zł**
Linia nr 6: Brzeźno - Brzeźno przez: Wilczkowo	
I kwartał	1 272,77 zł
II kwartał	3 302,46 zł
III kwartał	2 154,08 zł
IV kwartał	4 973,02 zł
Razem	11 702,33 zł
Linia nr 7: Buczyna - Buczyna przez: Brzeźno, Wilczkowo, Brzeźno, Więclaw, Karsibór, Rzepczyno, Brzeźno, Wilczkowo	
I kwartał	18 012,57 zł
II kwartał	8 830,70 zł
III kwartał	4 338,95 zł
IV kwartał	6 769,00 zł
Razem	37 951,22 zł
Ogółem	252 510,89 zł*

* Kwotę deficytu linii komunikacyjnej pomniejszono o 4 638,94 zł, tj. różnicę pomiędzy deficytem wynikającym z not obciążeniowych (252 510,89 zł), a danymi wynikającymi ze sprawozdania rocznego (257 149,83 zł).

** Linia nr 5 nie była linią deficytową – wykazano nadwyżkę w kwocie 2 049,05 zł.

Mając na uwadze powyższe stwierdzono, że wykazany przez Jednostkę deficyt w wysokości 252 510,89 zł dotyczy linii określonych w umowie o dopłatę oraz przewozów realizowanych w Gminie w 2022 r.

2.4. Nadzór organizatora nad realizacją zadania

W zakresie sprawowanego nadzoru Wójt Gminy Brzeźno poinformował, że „Gmina weryfikowała kwotę deficytu poprzez weryfikację dodatkowych dokumentów załączonych do sprawozdań kwartalnych. Wielkość pracy przewozowej była weryfikowana w oparciu o sporządzone zestawienia pracy przewozowej potwierdzone przez osobę techniczną odpowiedzialną za potwierdzenie wykonanych wozokilometrów. W związku z konstrukcją rozkładu jazdy autobusów w taki sposób, aby zabezpieczał dojazd uczniów do placówek oświatowych znajdujących się na terenie Gminy, nadzór merytoryczny realizowany był poprzez konsultacje pracowników merytorycznych odpowiedzialnych za obsługę PTZ z Dyrektorem szkoły podstawowej w Brzeźnie w zakresie prawidłowości i terminowości kursujących autobusów. Monitoringiem objęta była: jakość świadczonych usług, prawidłowość w szczególności punktualność przyjazdów i odjazdów uczniów do i ze szkoły. Na bieżąco weryfikowano, czy zgłaszane były ewentualne wnioski i uwagi do Wójta Gminy dot. prawidłowości przewozów, zgodnie z wywieszoną informacją na tablicy ogłoszeń tut. Urzędu Gminy w Brzeźnie dot. możliwości i sposobu zgłaszania wszelkich uwag o świadczonych usługach przez Operatora. Z weryfikacji sporządzono notatki służbowe z dnia 04.07.2022 r. oraz 21.12.2022 r”. Wyjaśnienie przyjęto.

(dowód: akta kontroli str. 43-67, 181-183)

3. Dokumentacja finansowo-księgową zadania

W ramach umowy o dopłatę Gmina została zobowiązana do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych dopłat oraz wydatków objętych dopłatą, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

(dowód: akta kontroli str. 84-98)

Kontrolujący stwierdzili, że Gmina prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową w zakresie otrzymanych środków z dopłaty na koncie 901. W powyższym zakresie ustalono, że wpływ środków z dopłaty oraz ich zwrot zaksięgowano na nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej. Jednocześnie stwierdzono, że Jednostka nie prowadziła wyodrębnionej ewidencji księgowej dotyczącej wydatków objętych dopłatą. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

(dowód: akta kontroli str. 184-185, 191-192)

Na dzień kontroli Gmina przedłożyła noty obciążeniowe dokumentujące poniesienie wydatków ze środków dopłaty oraz środków własnych. Stwierdzono, że na jednym z dokumentów brak jest opisu wskazującego na dokonanie sprawdzenia go pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz zatwierdzenia do wypłaty. Ponadto ustalono, że jedna z not zawiera błędny opis w zakresie wysokości wydatku pokrytego ze środków dopłaty. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

(dowód: akta kontroli str. 193-208)

W wyniku analizy dokumentacji finansowo-księgowej kontrolujący ustalili, że Gmina regulowała zobowiązania zgodnie z terminem określonym w umowie z Operatorem oraz w terminie wynikającym z umowy o dopłatę, tj. do 15 stycznia 2023 r.

(dowód: akta kontroli str. 193-208, 84-121)

4. Sprawozdawczość

Kontrolujący dokonali analizy przedłożonego przez Gminę Brzeźno rocznego sprawozdania rozliczającego dopłatę za 2022 r. oraz sprawozdań kwartalnych rozliczających dopłatę pod względem terminowości ich złożenia oraz prawidłowości wykazanych w nich danych.

Ustalono, że Jednostka przekazała do ZUW następujące sprawozdania rozliczające dopłatę:

- sprawozdanie za I kwartał złożono w dniu 7 kwietnia 2022 r. (termin do 10 kwietnia 2022 r.),
- sprawozdanie za II kwartał złożono w dniu 8 lipca 2022 r. (termin do 10 lipca 2022 r.),
- sprawozdanie za III kwartał złożono w dniu 10 października 2022 r. (termin do 10 października 2022 r.),

- sprawozdanie za IV kwartał złożono w dniu 10 stycznia 2023 r. (termin do 10 stycznia 2023 r.),
- sprawozdanie roczne za 2022 r. złożono w dniu 20 lutego 2023 r. (termin do 21 lutego 2023 r.).

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że Jednostka przedłożyła sprawozdania kwartalne i roczne rozliczające dopłatę z zachowaniem terminów wskazanych w umowie o dopłatę.
(dowód: akta kontroli str. 213-216, 228-231, 244-247, 260-263, 275-278, 84-98)

W wyniku analizy przedłożonych sprawozdań stwierdzono, że Gmina Brzeżno w załącznikach do kwartalnych sprawozdań rozliczających dopłatę wykazała łączny deficyt w kwocie 267 912,97 zł, zaś w załączniku do sprawozdania rocznego w kwocie 257 149,83 zł. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli.

Rodzaj sprawozdania	Dane wykazane w sprawozdaniach		
	Środki dopłaty	Środki własne	Razem
Kwartalne (I-IV)	208 936,03 zł	58 976,94 zł	267 912,97 zł
Roczne	199 249,20 zł	57 900,63 zł	257 149,83 zł
Różnica pomiędzy sprawozdaniami	9 686,83 zł	1 076,31 zł	10 763,14 zł

(dowód: akta kontroli str. 213-216, 228-231, 244-247, 260-263, 275-278)

W związku z powyższym zwrócono się do Jednostki z prośbą o wyjaśnienie stwierdzonych rozbieżności. Wójt Gminy poinformował, że różnica w kwocie 10 763,14 zł „(...) wynika z sumowania dodatniego wyniku finansowego na linii numer 5 w I, II i IV kwartale oraz różnicy dodatniego wyniku finansowego tej samej linii w rozliczeniu rocznym. ($7\ 018,13 + 4\ 943,04 + 851,02 - 2\ 049,05 = 10\ 763,14$)”. Wyjaśnienie przyjęto.

(dowód: akta kontroli str. 43-67, 38)

Ponadto w zakresie różnicy w odniesieniu do kwoty wydatkowanych środków z dopłaty (9 686,83 zł) oraz wydatkowanych środków własnych (1 076,31 zł) pomiędzy sprawozdaniami kwartalnymi a sprawozdaniem rocznym Jednostka wyjaśniła, że wynikają one z „(...) pobrania dopłaty w wysokości 9 686,83 złote w III kwartale 2022 roku na linii numer 5 oraz osiągnięcia przez w/w linię dodatniego wyniku finansowego na koniec roku 2022” oraz „Kwota 1 076,31 złotych wynika z wykazania deficytu w III kwartale 2022 roku na linii numer 5, a następnie osiągnięcia przez w/w linię dodatniego wyniku finansowego w ujęciu rocznym”. Wyjaśnienia zostały przyjęte.

(dowód: akta kontroli str. 43-67, 38)

Ponadto ustalono, że deficyt linii komunikacyjnych wynikający z not obciążeniowych został sfinansowany środkami własnymi w wysokości 53 261,69 zł. Natomiast w załącznikach do sprawozdań kwartalnych wykazano kwotę środków własnych w wysokości 58 976,94 zł, a w sprawozdaniu rocznym 57 900,63 zł. Gmina wyjaśniła, że „Różnica wynika z przekazania wkładu własnego za IV kwartał w wielkości prognozowanej (10 376,31 złotych), a nie rzeczywistej

(16 091,56 złotych). Różnica – 5 715,25 złotych” oraz „Różnica pomiędzy wkładem własnym wykazany w sprawozdaniu rocznym a kwotami zawartymi w notach wynika z:

- przekazania wkładu własnego za IV kwartał w wielkości prognozowanej (10 376,31 złotych) a nie rzeczywistej (16 091,56 złotych). Różnica – 5 715,25 złotych
- przekazaniu w trzecim kwartale kwoty 1 076,31 złotych jako wkład własny do linii numer 5, która finalnie okazała się linią dochodową.

Różnica 5 715,25 - 1 076,31 = 4 638,94 złote”.

Wyjaśnienia w powyższym zakresie zostały przyjęte.

(dowód: akta kontroli str. 43-67, 193-208, 38)

Ponadto stwierdzono, że dane w zakresie wykonanej pracy przewozowej oraz otrzymanej dopłaty wykazane w ww. sprawozdaniach kwartalnych oraz rocznym i ich załącznikach znajdują odzwierciedlenie w przedłożonej dokumentacji merytorycznej (zestawieniu Operatora z pracy eksploatacyjnej wykonanej w 2022 r. na liniach objętych dopłatą) i ewidencji księgowej.

(dowód: akta kontroli str. 175-176, 213-216, 228-231, 244-247, 260-263, 275-278, 38)

Sprawozdania Rb-27S i Rb-28S

W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2022 r. Jednostka wykazała otrzymaną kwotę dopłaty z Funduszu w łącznej wysokości 199 249,20 zł, co znajduje odzwierciedlenie w ewidencji księgowej konta 901. Dochody w ww. sprawozdaniu zostały ujęte na nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej, tj. § 2020, co jest skutkiem nieprawidłowości opisanej w pkt Ad 3. Dokumentacja finansowo-księgowa zadania (Zaksięgowanie wpływu i zwrotu środków z dopłaty na nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej).

(dowód: akta kontroli str. 279-289, 184-189)

Ponadto w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2022 r. w rozdziale 60004 § 4300 Gmina wykazała wykonanie wydatków w łącznej wysokości 512 242,90 zł. Powyższa kwota obejmuje zarówno wydatki poniesione na realizację przedmiotowego zadania jak i wydatki poza zadaniem. Mając powyższe na uwadze, kontrolujący nie byli w stanie zweryfikować prawidłowości kwot wykazanych w sprawozdaniu z ewidencją księgową za 2022 r.

(dowód: akta kontroli str. 290-308, 191-192, 43-67)

5. Rozliczenie zadania

W umowie o dopłatę określono, że maksymalna łączna wielkość pracy eksploatacyjnej dla wszystkich linii objętych umową wynosi 104 638,60 wozokilometrów. Szczegółowe dane w zakresie wykonania faktycznej (rzeczywistej) wielkości pracy eksploatacyjnej w wozokilometrach wykazano w poniższej tabeli.

Linia komunikacyjna	Rzeczywista wielkość pracy eksploatacyjnej w wozokilometrach
Linia nr 1: Buczyna - Buczyna przez: Wilczkowo, Brzeźno, Więclaw, Karsibór, Rzepczyno, Brzeźno, Wilczkowo	27 657,00
Linia nr 2: Buczyna - Świdwinek Sołectwo przez: Wilczkowo, Brzeźno, Rzepczyno, Mulite, Chomętowo, Koszanowo	23 643,00
Linia nr 3: Brzeźno - Świdwinek Sołectwo przez: Rzepczyno, Mulite, Chomętowo, Koszanowo	6 058,80
Linia nr 4: Gola Dolna - Brzeźno przez: Pólchleb skrzyżowanie, Pólchleb, Pólchleb skrzyżowanie, Słonowice, Pęczeryno Kolonia, Pęczeryno, Pęczeryno wybud.	6 058,80
Linia nr 5: Buczyna - Gola Dolna przez: Wilczkowo, Brzeźno, Pęczeryno wybud., Pęczeryno, Pęczeryno Kolonia, Słonowice, Pólchleb skrzyżowanie, Pólchleb, Pólchleb skrzyżowanie	23 643,00
Linia nr 6: Brzeźno - Brzeźno przez: Wilczkowo	3 478,20
Linia nr 7: Buczyna - Buczyna przez: Brzeźno, Wilczkowo, Brzeźno, Więclaw, Karsibór, Rzepczyno, Brzeźno, Wilczkowo	14 099,80
Razem	104 638,60

Stwierdzono, że rzeczywista wielkość pracy eksploatacyjnej ustalona przez kontrolujących jest zgodna z danymi wynikającymi ze sprawozdań kwartalnych, sprawozdania rocznego rozliczającego dopłatę i załączników do tych sprawozdań sporządzonych przez przewoźnika oraz że maksymalna łączna praca eksploatacyjna wynikająca z umowy o dopłatę nie została przekroczona.

(dowód: akta kontroli str. 85-98, 152-176, 213-278)

Kontrolujący zweryfikowali także, czy Gmina zrealizowała zapis umowy o dopłatę, w którym określono, że warunkiem uzyskania dopłaty jest sfinansowanie ze środków własnych Organizatora części ceny usługi, w wysokości nie mniejszej niż 10%. Poniżej tabela w tym zakresie.

Linia komunikacyjna	Deficyt linii komunikacyjnej	Wydatkowane środki własne	
		kwota	udział % do deficytu
1	2	3	4 (3/2)
Linia nr 1: Buczyna - Buczyna przez: Wilczkowo, Brzeźno, Więclaw, Karsibór, Rzepczyno, Brzeźno, Wilczkowo			
I kwartał	17 137,54 zł	1 713,75 zł	10,00%
II kwartał	25 323,88 zł	3 210,88 zł	12,68%
III kwartał	30 185,37 zł	13 742,37 zł	45,53%
IV kwartał	27 395,55 zł	4 904,55 zł	17,90%
Linia nr 2: Buczyna - Świdwinek Sołectwo przez: Wilczkowo, Brzeźno, Rzepczyno, Mulite, Chomętowo, Koszanowo			
I kwartał	13 198,28 zł	1 319,83 zł	10,00%
II kwartał	14 927,29 zł	1 492,73 zł	10,00%
III kwartał	20 964,55 zł	7 910,95 zł	37,73%
IV kwartał	21 000,81 zł	2 100,08 zł	10,00%
Linia nr 3: Brzeźno - Świdwinek Sołectwo przez: Rzepczyno, Mulite, Chomętowo, Koszanowo			
I kwartał	6 193,05 zł	1 041,45 zł	16,82%

II kwartał	6 049,25 zł	703,25 zł	11,63%
III kwartał	3 349,94 zł	1 211,54 zł	36,17%
IV kwartał	7 270,28 zł	1 729,88 zł	23,79%
Linia nr 4: Gola Dolna - Brzeźno przez: Póchlęb skrzyżowanie, Póchlęb, Póchlęb skrzyżowanie, Słonowice, Pęczeryno Kolonia, Pęczeryno, Pęczeryno wybud.			
I kwartał	3 911,92 zł	391,20 zł	10,00%
II kwartał	1 961,85 zł	196,18 zł	10,00%
III kwartał	1 499,86 zł	149,99 zł	10,00%
IV kwartał	2 487,92 zł	248,79 zł	10,00%
Linia nr 5: Buczyna - Gola Dolna przez: Wilczkowo, Brzeźno, Pęczeryno wybud., Pęczeryno, Pęczeryno Kolonia, Słonowice, Póchlęb skrzyżowanie, Póchlęb, Póchlęb skrzyżowanie			
I kwartał	0,00 zł	0,00 zł	-
II kwartał	0,00 zł	0,00 zł	-
III kwartał	0,00 zł	0,00 zł	-
IV kwartał	0,00 zł	0,00 zł	-
Linia nr 6: Brzeźno - Brzeźno przez: Wilczkowo			
I kwartał	1 272,77 zł	127,28 zł	10,00%
II kwartał	3 302,46 zł	330,25 zł	10,00%
III kwartał	2 154,08 zł	926,48 zł	43,01%
IV kwartał	4 973,02 zł	1 792,42 zł	36,04%
Linia nr 7: Buczyna - Buczyna przez: Brzeźno, Wilczkowo, Brzeźno, Więclaw, Karsibór, Rzepczyno, Brzeźno, Wilczkowo			
I kwartał	18 012,57 zł	6 023,97 zł	33,44%
II kwartał	8 830,70 zł	883,07 zł	10,00%
III kwartał	4 338,95 zł	433,90 zł	10,00%
IV kwartał	6 769,00 zł	676,90 zł	10,00%
Razem	252 510,89 zł	53 261,69 zł	21,09%

dowód: akta kontroli str. 84-98, 193-211, 213-216, 228-231, 244-247, 260-263, 275-278)

Stwierdzono, że środki własne wydatkowano w wysokości 10% lub wyższej części ceny usługi, natomiast kwota dopłaty z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych nie przekroczyła maksymalnej dopuszczalnej kwoty wynoszącej do 90% ceny usługi.

Kontrolujący dokonali szczegółowej weryfikacji prawidłowości i wysokości wykorzystanych środków z dopłaty na liniach komunikacyjnych. Dane w tym zakresie zawarto w poniższej tabeli.

Linia komunikacyjna	Kwota dopłaty					
	Otrzymana	Należna	Różnica	Wykorzystana	Niewykorzystana	Zwrócona
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4 (2-3)</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Linia nr 1: Buczyna - Buczyna przez: Wilczkowo, Brzeźno, Więclaw, Karsibór, Rzepczyno, Brzeźno, Wilczkowo	76 470,79 zł	76 470,79 zł	0,00 zł	76 470,79 zł	0,00 zł	0,00 zł

Linia nr 2: Buczyna - Świdwinek Sołectwo przez: Wilczkowo, Brzeżno, Rzepczyno, Mulite, Chomętowo, Koszanowo	58 013,61 zł	57 267,34 zł	746,27 zł	57 267,34 zł	746,27 zł	746,27 zł
Linia nr 3: Brzeżno - Świdwinek Sołectwo przez: Rzepczyno, Mulite, Chomętowo, Koszanowo	18 176,40 zł	18 176,40 zł	0,00 zł	18 176,40 zł	0,00 zł	0,00 zł
Linia nr 4: Gola Dolna - Brzeżno przez: Pólchleb skrzyżowanie, Pólchleb, Pólchleb skrzyżowanie, Słonowice, Pęczierzyno Kolonia, Pęczierzyno, Pęczierzyno wybud.	12 965,19 zł	8 875,39 zł	4 089,80 zł	8 875,39 zł	4 089,80 zł	4 089,80 zł
Linia nr 5: Buczyna - Gola Dolna przez: Wilczkowo, Brzeżno, Pęczierzyno wybud., Pęczierzyno, Pęczierzyno Kolonia, Słonowice, Pólchleb skrzyżowanie, Pólchleb, Pólchleb skrzyżowanie	34 509,29 zł	0,00 zł	34 509,29 zł	0,00 zł	34 509,29 zł	34 509,29 zł
Linia nr 6: Brzeżno - Brzeżno przez: Wilczkowo	8 525,90 zł	8 525,90 zł	0,00 zł	8 525,90 zł	0,00 zł	0,00 zł
Linia nr 7: Buczyna - Buczyna przez: Brzeżno, Wilczkowo, Brzeżno, Więclaw, Karsibór, Rzepczyno, Brzeżno, Wilczkowo	31 054,30 zł	29 933,38 zł	1 120,92 zł	29 933,38 zł	1 120,92 zł	1 120,92 zł
Razem	239 715,48 zł	199 249,20 zł	40 466,28 zł	199 249,20 zł	40 466,28 zł	40 466,28 zł

Gmina na realizację zadania w 2022 r. otrzymała dopłatę w łącznej wysokości 239 715,48 zł. Na podstawie analizy dokumentów finansowo-księgowych stwierdzono, że środki z dopłaty zostały wydatkowane w kwocie 199 249,20 zł. W dniu 13 stycznia 2023 r. Jednostka dokonała zwrotu środków z dopłaty w wysokości 40 466,28 zł.

(dowód: akta kontroli str. 184-211, 213-216, 228-231, 244-247, 260-263, 275-278)

Na podstawie przedłożonej dokumentacji finansowo-księgowej, ustalono, że deficyt w kwocie 252 510,89 zł został sfinansowany środkami z dopłaty w kwocie 199 249,20 zł oraz wkładem własnym w wysokości 53 261,69 zł. Poniżej tabela w tym zakresie.

Linia komunikacyjna	Kwota dopłaty	Kwota środków własnych	Ogółem
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4 (2+3)</i>
Linia nr 1: Buczyna - Buczyna przez: Wilczkowo, Brzeżno, Więclaw, Karsibór, Rzepczyno, Brzeżno, Wilczkowo	76 470,79 zł	23 571,55 zł	100 042,34 zł
Linia nr 2: Buczyna - Świdwinek Sołectwo przez: Wilczkowo, Brzeżno, Rzepczyno, Mulite, Chomętowo, Koszanowo	57 267,34 zł	12 823,59 zł	70 090,93 zł
Linia nr 3: Brzeżno - Świdwinek Sołectwo przez: Rzepczyno, Mulite, Chomętowo, Koszanowo	18 176,40 zł	4 686,12 zł	22 862,52 zł
Linia nr 4: Gola Dolna - Brzeżno przez: Pólchleb skrzyżowanie, Pólchleb, Pólchleb skrzyżowanie, Słonowice, Pęczierzyno Kolonia, Pęczierzyno, Pęczierzyno wybud.	8 875,39 zł	986,16 zł	9 861,55 zł

Linia nr 5: Buczyna - Gola Dolna przez: Wilczkowo, Brzeżno, Pęczeryno wybud., Pęczeryno, Pęczeryno Kolonia, Słonowice, Pólchleb skrzyżowanie, Pólchleb, Pólchleb skrzyżowanie	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Linia nr 6: Brzeżno - Brzeżno przez: Wilczkowo	8 525,90 zł	3 176,43 zł	11 702,33 zł
Linia nr 7: Buczyna - Buczyna przez: Brzeżno, Wilczkowo, Brzeżno, Więclaw, Karsibór, Rzepczyno, Brzeżno, Wilczkowo	29 933,38 zł	8 017,84 zł	37 951,22 zł
Razem	199 249,20 zł	53 261,69 zł	252 510,89 zł

(dowód: akta kontroli str. 191-210)

Dochody uzyskane przy realizacji zadania

Zgodnie z zapisami umowy o dopłatę, uzyskane w trakcie realizacji zadania dochody (w tym odsetki i kary umowne), które nie zostały wykorzystane na realizację zadania, powinny zostać zwrócone na rachunek bankowy Wojewody. W powyższym zakresie Wójt Gminy Brzeżno poinformował, że „*Gmina Brzeżno nie uzyskała odsetek od środków otrzymanych z FRPA w 2022 roku i innych dochodów w ramach realizowanego zadania*”.

(dowód: akta kontroli od str. 43-67)

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości

Ad 1.4 Umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego

Niekompletne zapisy w treści umowy zawartej z Operatorem pod względem zgodności z art. 25 ustawy o PTZ

Analiza umowy zawartej z Operatorem wykazała, że przepisy art. 25 ustawy o PTZ nie znajdują w pełni odzwierciedlenia w jej treści. W powyższym zakresie kontrolujący ustalili, że brak jest zapisów dotyczących:

1. warunków zmiany opłat za przewóz oraz innych opłat, o których mowa w ustawie Prawo przewozowe, za usługę świadczoną w zakresie publicznego transportu zbiorowego,
2. przyznawania ewentualnych odszkodowań wynikających z realizacji usług świadczonych w zakresie publicznego transportu zbiorowego,
3. podnoszenia jakości usług świadczonych w zakresie publicznego transportu zbiorowego,
4. wymagań w stosunku do środków transportu dotyczących wprowadzania nowoczesnych rozwiązań technicznych,
5. określenia strony umowy, która obowiązana jest uzgodnić zasady korzystania z przystanków komunikacyjnych i dworców z ich właścicielami lub zarządzającymi.

(dowód: akta kontroli str. 99-125)

Kontrolujący zwrócili się do Jednostki o podanie przyczyn braku ww. zapisów w umowie. Wójt Gminy Brzeźno wyjaśnił, że:

Ad 1.

„Zgodnie z Umową o świadczenie usług zmiana cennika opłat jest uzgadniana pomiędzy Organizatorem a Operatorem. Wniosek Operatora zawiera uzasadnienie zmiany opłat i wymaga zgody Organizatora (...)”.

(dowód: akta kontroli str. 43-67)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień należy zauważyć, że samo dokonanie zmiany cennika opłat, o którym mowa w wyjaśnieniu Jednostki nie określa warunków pod jakimi będą mogły być dokonywane zmiany tych opłat. Ponadto w umowie zawartej z Operatorem zawarto jedynie informację, że jest on zobowiązany do stosowania obowiązującego cennika usług, uzgodnionego z Organizatorem. W ww. umowie brak jest natomiast zapisów, o których mowa w wyjaśnieniu Gminy, tj. dotyczących dokonywania zmian w cenniku.

Należy podkreślić, że art. 25 ust. 3 ustawy o PTZ normuje podstawowe zapisy, jakie obligatoryjnie powinny znaleźć się w umowie o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, w tym zgodnie z pkt 6 powinny zostać określone warunki zmiany opłat za przewóz oraz innych opłat, o których mowa w ustawie Prawo przewozowe, za usługę świadczoną w zakresie publicznego transportu zbiorowego, jeżeli stroną umowy, której przysługują wpływy z tych opłat, jest operator. Mając na uwadze powyższe należy uznać, że wyjaśnienia Jednostki oraz zapisy zawarte w umowie nie są wystarczające, gdyż nie określają warunków zmiany ww. opłat. Za warunek należy uznać zawarte w treści umowy zastrzeżenie, które uzależnia powstanie lub ustanie skutku prawnego od zdarzenia przyszłego i niepewnego. Wzorem takiego warunku mógłby być na przykład zapis uzależniający podniesienie opłat za przewóz w zależności od wysokości podatku VAT, czy poziomu inflacji.

Ad 2.

„(...) Kwestia ewentualnych odszkodowań wynikających z realizacji usług została zawarta w Regulaminie przewozów uzgodnionym pomiędzy Operatorem a Organizatorem. (...)”.

(dowód: akta kontroli str. 43-67)

Należy zauważyć, że umowa zawarta z Operatorem nie zawiera zapisów odnoszących się do ww. Regulaminu. Jest on odrębnym dokumentem i nie stanowi jej integralnej części. W art. 25 ust. 3 pkt 8 ustawy o PTZ określono, że w umowie o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego obligatoryjnie powinny znaleźć się zapisy dotyczące sposobu przyznawania odszkodowań wynikających z realizacji usług. Jednostka zobowiązana była zatem zawrzeć powyższe informacje w treści umowy zawartej z przewoźnikiem.

Ad 3.

„(...) Kwestia jakości świadczonych usług (...) opisana jest w § 2 oraz § 3 umowy”.

(dowód: akta kontroli str. 43-67)

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia Gminy, należy zauważyć, że w § 2 umowy zawartej z Operatorem brak jest zapisów dotyczących jakości świadczonych usług. Natomiast w § 3 ww. umowy wyszczególniono obowiązki stron określając m.in. warunki dotyczące norm jakości. Zgodnie z nimi Operator zobowiązany został do „zapewnienia właściwej jakości obsługi pasażerów pod względem regularności, komfortu podróży, zewnętrznej i wewnętrznej czystości taboru (...)” oraz do zapewnienia ciągłości świadczenia usług „w sposób zgodny z przyjętymi standardami jakości”.

We wskazanych przez Jednostkę paragrafach umowy brak jest natomiast zapisów dotyczących sposobu podnoszenia jakości usług świadczonych w zakresie publicznego transportu zbiorowego, które zgodnie z art. 25 ust. 3 pkt 4 ustawy o PTZ powinny być w niej zawarte obligatoryjnie.

Ad 4.

„(...) Kwestia (...) wymagań technicznych stawianych środkom transportu opisana jest w § 2 oraz § 3 umowy”.

(dowód: akta kontroli str. 43-67)

Odnosząc się do odpowiedzi udzielonej przez Wójta Gminy Brzeźno należy zauważyć, że wyłącznie w § 2 umowy zawartej z Operatorem umieszczono m.in. zapisy odnoszące się do wymagań w stosunku do środków transportu. Zgodnie z ich treścią: „(...) Usługa będzie świadczona przy użyciu środków transportu spełniających wymagane warunki techniczne, w sposób zgodny z odpowiednimi przepisami prawa, zapewniający maksymalne bezpieczeństwo, higienę i wygodę przewożonych osób. Operator zobowiązany jest wykonać przedmiot Umowy z wykorzystaniem środków transportowych odpowiadających wymogom określonym w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (...)”. Należy zauważyć, że w ww. rozporządzeniu, zawarte są szczegółowe normy regulujące warunki techniczne, jakie powinny spełniać środki transportu. Jednak zarówno w jego treści, jak i w przywołanych przez Jednostkę paragrafach umowy zawartej z Operatorem brak jest informacji w zakresie wymagań w stosunku do środków transportu dotyczących wprowadzania nowoczesnych rozwiązań technicznych. W myśl art. 25 ust. 3 ustawy o PTZ zapisy te powinny być obowiązkowo ujęte w umowie zawartej z przewoźnikiem.

Ad 5.

„(...) Operator występuje do właściciela lub zarządzającego przystankami komunikacyjnymi na danej drodze (Gmina, Zarząd Dróg Powiatowych, Zarząd Dróg Wojewódzkich) o wyrażenie zgody na korzystanie z przystanków (...)”.

(dowód: akta kontroli str. 43-67)

Odnosząc się do odpowiedzi Jednostki należy zauważyć, że wskazanych w niej zapisów nie umieszczono w treści umowy zawartej z Operatorem. Art. 25 ust. 3 pkt 16 ustawy o PTZ obliguje do umieszczenia w treści umowy zawartej z Operatorem zapisów wskazujących jednoznacznie stronę umowy, która obowiązana jest uzgodnić zasady korzystania z przystanków komunikacyjnych i dworców z ich właścicielami lub zarządzającymi. Informacja taka powinna obligatoryjnie znaleźć się w umowie o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, natomiast ww. umowa powyższego zapisu nie zawiera.

Ponadto w odniesieniu do stwierdzonych rozbieżności pomiędzy treścią umowy o świadczenie usług publicznego transportu zbiorowego, a zapisami art. 25 ust. 3 ustawy o PTZ Wójt Gminy Brzeźno poinformował, że (...) *mając na względzie brzmienie art. 25 ustawy o publicznym transporcie Gmina Brzeźno zobowiązuje się do przygotowania stosownych zapisów regulujących powyższe kwestie wskazane w toku kontroli i wystąpienia do Operatora w celu niezwłocznego zawarcia stosownego Aneksu w celu uzupełnienia Umowy o świadczenie usług w celu jej doprowadzenia do zgodności z przepisami prawa (...)*".

(dowód: akta kontroli str. 43-67)

Przyczyną stwierdzonej nieprawidłowości było przekonanie Jednostki o tym, że zapisy zawarte w umowie zawartej z Operatorem spełniają wymogi określone w art. 25 ustawy o PTZ.

Brak uregulowań w zakresie udzielania ewentualnych odszkodowań dla osób korzystających z usług, zasad obowiązujących przewoźnika przy zmianie opłat, a także sposobów podnoszenia jakości realizowanych usług i obowiązku wprowadzania nowoczesnych rozwiązań technicznych w środkach transportu, mogło mieć negatywny wpływ na zabezpieczenie interesów osób korzystających z przewozów oraz ich bezpieczeństwo.

Ponadto należy zaznaczyć, że zadaniami organizatora publicznego transportu zbiorowego, właściwego ze względu na obszar działania lub zasięg przewozów, jest planowanie zrównoważonego rozwoju transportu oraz organizowanie i zarządzanie publicznym transportem zbiorowym², a nie jedynie administrowanie tym transportem.

Publiczny transport zbiorowy musi odbywać się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie PTZ, a jego zrównoważony rozwój powinien uwzględniać m.in. oczekiwania społeczne w zakresie zapewnienia powszechnej dostępności do usług transportowych, w tym potrzeb osób niepełnosprawnych i o ograniczonej zdolności ruchowej, wykorzystywanie różnych środków transportu, promocję pojazdów przyjaznych dla środowiska i wyposażonych w nowoczesne rozwiązania techniczne³.

Stąd poza samym stworzeniem możliwości dotarcia mieszkańców do szkół, organów administracji, przychodni zdrowia, sklepów itp. organizator powinien wziąć pod uwagę racjonalne

² Zgodnie z art. 8 ustawy o PTZ.

³ Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o PTZ i art. 4 ust. 1 pkt 28.

korzystanie z zasobów środowiska, w tym wykorzystywanie do publicznego transportu zbiorowego nowoczesnych autobusów spełniających bardziej rygorystyczne normy emisji spalin, zużywających mniej paliwa/energii, korzystających z odnawialnych źródeł energii oraz niewymagających tak częstych napraw jak starszy tabor.

Zawieranie w umowie o świadczenie usług publicznego transportu zbiorowego wszystkich wymaganych przepisami prawa elementów i ich egzekwowanie, pozwala Organizatorowi realnie wpływać na zrównoważony rozwój regionalnego transportu zbiorowego.

Ad 3. Dokumentacja finansowo-księgowa zadania

Zaksięgowanie wpływu i zwrotu środków z dopłaty na nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej

W wyniku analizy zapisów ewidencji księgowej kontrolujący stwierdzili, że Jednostka zaksięgowała wpływ i zwrot niewykorzystanych środków z dopłaty na nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej. Ww. operacje zostały ujęte w § 2020 Dotacja celowa przekazana z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej.

(dowód: akta kontroli str. 184-185)

W związku powyższym Wójt Gminy Brzeźno wyjaśnił, że „*Na Sesji w miesiącu czerwcu zostanie dokonana korekta dopłat i zwrotu środków dopłat z § 2020 na § 2170*”.

(dowód: akta kontroli str. 43-67)

W myśl art. 39 ust. 1 pkt. 1-2 ustawy o finansach publicznych dochody publiczne, wydatki publiczne i przychody (...), klasyfikuje się (...) według: działów i rozdziałów – określających rodzaj działalności; paragrafów – określających rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku (...). Mając na uwadze, że FRPA jest państwowym funduszem celowym, wpływ i zwrot środków z dopłaty należało zaksięgować w §2170 Środki przekazane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących dla jednostek sektora finansów publicznych.

W udzielonych wyjaśnieniach Jednostka nie wskazała jaka była przyczyna stwierdzonego uchybienia. Powyższe uchybienie spowodowało, że dane w zakresie dochodów, wykazane w Sprawozdaniu Rb-27S, zostały ujęte na nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej, co jednocześnie obniżyło wartość informacyjną ww. sprawozdania.

Brak wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków objętych dopłatą

Kontrolujący stwierdzili, że Jednostka nie prowadziła wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków objętych dopłatą, do czego była zobowiązana zapisami §7 ust. 1 umowy o dopłatę.

(dowód: akta kontroli str. 84-98)

W trakcie kontroli ustalono, że z not obciążeniowych wystawionych przez Operatora wynika, że cena usług przewozowych zrealizowanych w 2022 r. wyniosła ogółem 292 977,17 zł. Gmina przedłożyła natomiast ewidencję księgową konta 130 na której zaksięgowano wydatki w łącznej wysokości 512 242,90 zł. W ramach ww. kwoty ujęto wydatki z dopłaty i środków własnych poniesione na zadanie, a także wydatki poniesione przez Gminę na zakup biletów miesięcznych.

(dowód: akta kontroli str. 190-211)

W związku z powyższym Wójt Gminy Brzeźno poinformował, że „Z dniem 01.01.2023 r. wprowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową wydatków objętych dopłatą, tj. zgodnie z § 7 ust. 1 umowy nr 13/IR/FRPA/2022 z dn. 31.12.2021 r.”.

(dowód: akta kontroli str. 43-67)

Mając na uwadze udzieloną odpowiedź należy podkreślić, że prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej dla wydatków objętych dopłatą ma na celu przede wszystkim umożliwienie identyfikacji poszczególnych operacji księgowych i gospodarczych dokonanych w ramach danego zadania. Ujęcie w ewidencji księgowej wydatków niezwiązanych z zadaniem uniemożliwia ustalenie faktycznie poniesionej kwoty ze środków dopłaty i środków własnych na zadanie, którego dotyczyła zawarta umowa.

(dowód: akta kontroli str. 191-195)

W udzielonych wyjaśnieniach Jednostka nie wskazała przyczyny stwierdzonej nieprawidłowości. Skutkiem nieprawidłowości było niedopełnienie zapisów zawartych w umowie o dopłatę oraz utrudnienie weryfikacji jaką kwotę środków faktycznie zaangażowano w zadanie objęte umową o dopłatę.

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień

Ad 2.3 Kwota deficytu linii komunikacyjnej

Brak korekty noty księgowej dot. niewykorzystanych środków z dopłaty

Kontrolujący ustalili, że z not wystawionych przez Operatora wynika, że cena usług zrealizowanych przez przewoźnika w 2022 r. wyniosła ogółem 292 977,17 zł. Mając na uwadze, że Gmina dokonała zwrotu środków z dopłaty w kwocie 40 466,28 zł stwierdzono, że rzeczywista cena usługi wyniosła 252 510,89 zł. W związku z powyższym stwierdzono, że Jednostka nie dysponuje korektą noty księgowej na kwotę 40 466,28 zł, tj. w zakresie niewykorzystanych środków z dopłaty.

(dowód: akta kontroli str. 190-211)

W związku ze stwierdzonym stanem faktycznym Wójt Gminy Brzeźno wyjaśnił, że „Operator nie wystawił noty korygującej i dokonał zwrotu na podstawie swojego dokumentu wewnętrznego – zestawienia rozliczającego dopłatę. Jeżeli w protokole pokontrolnym wskazana zostanie konieczność

wystawiania noty korygującej w sytuacji zwrotu to Organizator w każdym kolejnym przypadku zwrotu będzie żądał od Operatora noty korygującej, jednakże ze względu na zakończenie roku budżetowego nie będzie miała ona wpływu na pomniejszenie wydatków a będzie jedynie dokumentem załączonym do potwierdzenia przelewu. Noty obciążeniowe wystawione przez Operatora w 2022 r. służyły przekazaniu środków zgodnie z Umową o świadczenie usług to jest na podstawie wniosków o dopłatę. Korekta noty z 2022 r. dokonana w styczniu 2023 r. spowodowałaby, że nota po korekcie nie odzwierciedlałaby faktycznie przekazanych środków na podstawie noty”.

(dowód: akta kontroli str. 43-67)

Odnosząc się do udzielonych wyjaśnień należy zauważyć, że zgodnie z art. 20 ustawy o rachunkowości podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe, które potwierdzają dokonanie operacji gospodarczych. W sytuacji niewykorzystania przez Organizatora środków z dopłaty w kwocie 40 466,28 zł Operator zobowiązany był do dokonania korekty wystawionych przez siebie not księgowych, tak aby kwota rzeczywiście poniesionych wydatków przez Gminę była zgodna ze stanem faktycznym. Podkreślenia wymaga również, że Jednostka powinna dokonać księgowania wydatków na zadanie na podstawie not księgowych, których kwota ogółem będzie odzwierciedlała kwotę rzeczywiście pokrytego deficytu.

Zgodnie z wyjaśnieniem przedłożonym przez Gminę, przyczyną stwierdzonego uchybienia było niewystawienie korekty noty księgowej przez Operatora. Powyższe skutkuje tym, że kwota ogółem not obciążeniowych dokumentuje zawyżoną o 40 466,28 zł kwotę wydatków poniesionych na zadanie.

Ad 3. Dokumentacja finansowo-księgowa zadania

Brak opisu / nieprawidłowy opis na dokumentacji finansowo-księgowej

Kontrolujący ustalili, że na nocie obciążeniowej nr 15/2022/PTZ z dnia 28 kwietnia 2022 r. na kwotę 10 617,48 zł nie zawarto opisu wymaganego zapisami art. 21 ustawy o rachunkowości. Ponadto stwierdzono, że nota obciążeniowa nr 16/2022/PTZ z dnia 28 kwietnia 2022 r. zawiera błędny opis w zakresie wysokości wydatku pokrytego ze środków dopłaty. Na ww. nocie wskazano bowiem, że wydatek został sfinansowany dopłatą w wysokości 95 752,68 zł, podczas gdy nota została wystawiona na kwotę ogółem 85 135,20 zł.

(dowód: akta kontroli str. 195)

W powyższym zakresie Wójt Gminy Brzeźno wyjaśnił, że „Nota obciążeniowa Nr 15/2022/PTZ z dnia 28.04.2022 r. połączono opisem z notą obciążeniową Nr 16/2022/PTZ z dnia 28.04.2022 r. na której zawarto opis stwierdzający, że została ona sprawdzona pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Wydatek został pokryty ze środków własnych”.

(dowód: akta kontroli str. 43-67)

Odnosząc się do udzielonych wyjaśnień należy zauważyć, że zgodnie z §7 ust. 2 umowy o dopłatę Organizator został zobowiązany do „(...) opisywania dokumentacji finansowo-księgowej

związanej z realizacją przedmiotu umowy, dotyczącej zarówno dopłaty, jak i środków finansowych własnych, zgodnie z wymogami określonymi w art. 21 ustawy (...) o rachunkowości”. Powyższe oznacza, że każda z not obciążeniowych przedłożonych przez Gminę do rozliczenia zadania powinna zawierać adnotację o sprawdzeniu dokumentu pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zostać zatwierdzona do wypłaty. Jednocześnie zawarcie ww. adnotacji powinno być zgodne ze stanem faktycznym.

Przyczyną stwierdzonego uchybienia było niezastosowanie się do zapisów umowy o dopłatę. Powyższe spowodowało, że ww. noty obciążeniowe zawierają błędy, co jednocześnie mogło utrudnić weryfikację dokonanych przez Jednostkę wydatków i nie odzwierciedlało stanu faktycznego.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyjaśnienia Wójta Gminy Brzeżno z dnia 27 czerwca 2023 r. 2. Wyjaśnienia Wójta Gminy Brzeżno z dnia 3 lipca 2023 r. 3. Oświadczenie Zastępcy Wójta Gminy Brzeżno z dnia 14 czerwca 2023 r.
Ocena obszaru kontroli	<p>Prawidłowość realizacji zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej dofinansowanych przez dopłatę do ceny usługi ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, w tym prawidłowość wyliczenia dopłaty w 2022 r. ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.</p>
Wnioski dotyczące uzyskanych efektów zrealizowanego zadania	<p>Po ogłoszeniu przez Wojewodę Zachodniopomorskiego naboru wniosków o objęcie dopłatą w ramach Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej na 2022 r., Gmina Brzeżno złożyła wniosek o objęcie dopłatą na utworzenie połączeń autobusowych na terenie Gminy. Umowa podpisana z Wojewodą stworzyła możliwość uruchomienia kursów na 7 liniach komunikacyjnych. Uruchomione dzięki środkom z dopłaty nowe połączenia komunikacyjne pozwoliły usprawnić przemieszczanie się społeczności lokalnej po terenie Gminy. Dofinansowanie z Funduszu dało mieszkańcom Gminy Brzeżno możliwość dopasowania połączeń komunikacyjnych do ich potrzeb m.in. w zakresie dostępu do szkół, pracy, ośrodków zdrowia, urzędów. Przedstawiona przez Gminę Brzeżno dokumentacja z realizacji zadania, dofinansowanego ze środków Funduszu, wykazała, że cel zadania został zrealizowany. Ocena pozytywna z nieprawidłowościami wynika z niekompletnych zapisów w treści umowy zawartej przez Gminę z Operatorem, pod względem zgodności z art. 25 ustawy o PTZ oraz z braku wyodrębnionej ewidencji księgowej dotyczącej wydatków objętych dopłatą.</p>
Wpis do książki kontroli	Nr 4

<p>Zalecenia</p>	<p>W przypadku realizacji tego rodzaju zadań w przyszłości zalecam:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W umowie z Operatorem zawierać wszystkie zapisy określone w art. 25 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym. 2. Wpływ oraz zwrot środków z dopłaty ujmować w prawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej. 3. Prowadzić wyodrębnioną ewidencję księgową wydatków objętych dopłatą. 4. Kwotę wydatkowanych środków z dopłaty dokumentować za pomocą not księgowych, których wartość ogółem odzwierciedla rzeczywiście wykorzystane środki z dopłaty. 5. Opisywać dokumenty finansowo-księgowe zgodnie z art. 21 ustawy o rachunkowości oraz prawidłowo opisywać wysokość wydatków poniesionych ze środków własnych i środków z dopłaty.
<p>Pouczenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - O sposobie wykonania zaleceń albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień, proszę powiadomić mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia. - Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
<p>PODPIS KIEROWNIKA JEDNOSTKI KONTROLUJĄCEJ</p>	<p style="text-align: center;">z up. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO</p> <p style="text-align: center;"><i>Bartosz Brożyński</i> I Wicewojewoda Zachodniopomorski</p> <p style="text-align: center;"><i>/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/</i></p>